

Vragen van de raad

Gesteld op	14 oktober 2025
Beantwoord op	23 oktober 2025
Partij	Diverse fracties
Onderwerp	Burgerinitiatief terugbrengen zebrapad Walgtsestraat Varik

Bij de behandeling van het burgerinitiatief 'terugbrengen Zebrapad Walgtsestraat in Varik' zijn diverse technische vragen gesteld aan de wethouder, waarop afgesproken is dat hierop uiterlijk op 24 oktober 2025 een antwoord komt. Daarmee kunnen de antwoorden op de vragen meegenomen worden in het advies wat de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders zal meegeven voor de verdere behandeling van dit burgerinitiatief.

Vraag 1

Hoe staat het met de toezegging van de wethouder die eerder dit jaar is gedaan toen er een motie is ingediend voor de aanleg van dit zebrapad?

Antwoord

Er is bij de beantwoording van de raadsvragen op 18 maart 2025 géén toezegging gedaan dat er een zebrapad terug zou komen. Er is aangegeven dat er bereidheid is een verkeerstelling uit te voeren, met als doel te bezien of de hoeveelheden extra verkeer voldoende zijn om tijdens de duur van de dijkversterking een tijdelijk zebrapad terug te brengen. Deze telling is niet gedaan, onder andere vanwege gebrek aan capaciteit op dat moment en de vakantieperiode daarna. De telling is inmiddels wel uitgezet naar een extern telbureau en wordt alsnog op korte termijn gedaan, zodat de gegevens meegenomen kunnen worden bij de beslissing van het college van burgemeester en wethouders op het burgerinitiatief.

Vraag 2

Waarom doe je een belofte een verkeersmeting te doen en zeg je daarna dat het geen toegevoegde waarde heeft?

Antwoord

De telling heeft als doel te zien of de hoeveelheden extra verkeer voldoende zijn om tijdens de duur van de dijkversterking een tijdelijk zebrapad terug te brengen. Wel is benoemd dat er mogelijk hoge kosten zijn voor een tijdelijke maatregel en dat dit goed afgewogen moet worden. In een reguliere situatie kan een definitief zebrapad zelfs nadelige gevolgen hebben.

Vraag 3

Welke verkeerstechnische redenen liggen eraan ten grondslag voor het niet terugbrengen van dit zebrapad?

Antwoord

We volgen daarin de richtlijnen vanuit het CROW. Er kunnen namelijk zware consequenties zitten aan het niet opvolgen van deze landelijke richtlijnen, zeker in het geval van aansprakelijkheid voor de wegbeheerder. Er is jurisprudentie dat rechters veel belang hechten in aansprakelijkheidszaken bij juiste opvolging van de landelijke richtlijnen van het CROW. Deze richtlijnen zijn vaak tot stand gekomen na jarenlange studie en (soms wetenschappelijk) onderzoek naar bepaalde verkeersmaatregelen.

Dit gezegd hebbende liggen aan de landelijke CROW-richtlijnen de volgende verkeerstechnische redenen ten grondslag:

- Een zogenaamde VOP (zebrapad) wordt op wegen binnen de bebouwde kom in principe alleen toegepast op gebiedsontsluitingswegen (GOW50 en de nieuwe categorie GOW30) en niet op erftoegangswegen (ETW30, een zone 30 km/uur). De Walgtsestraat is een erftoegangsweg (verblijfsgebied).
- Daarnaast kan een VOP toegepast worden op wegvakken en kruispunten waar veel voetgangers (gelijkmatic verdelc over een dag) oversteken, bijvoorbeeld bij (buurt)winkelcentra en ziekenhuizen. Daar is op de Walgtsestraat geen sprake van.
- Voetgangers mogen en kunnen in een 30 km/u-zone over de gehele lengte van het wegvak oversteken. Dus niet alleen bij een VOP. De hele weg is bedoeld als verblijfsgebied en dus per definitie geschikt om over te steken.
- Er is geen geconcentreerde oversteekbeweging in Varik omdat bestemmingen erg verspreid liggen. De wens om 'overall' over te kunnen steken, en niet op één specifiek punt, is groot zo blijkt uit de praktijk en ook passend in een verblijfsgebied. Zoals gezegd is de Waltgtsestraat een verblijfsgebied.
- Een VOP waar weinig voetgangers gebruik van maken zorgt ervoor dat automobilisten minder alert zijn als een voetganger daadwerkelijk met voorrang oversteekt. Het zorgt dus voor schijnveiligheid. Hierbij is het goed op te merken welke relatie er is met aansprakelijkheid. Als er een ongeval plaatsvindt op een locatie die niet voldoet aan de CROW richtlijnen voor een VOP, kan de wegbeheerder (en dus de gemeente) door een rechter aansprakelijk worden gesteld bij een ongeval, juist omdat niet wordt voldaan aan de richtlijnen van het CROW. Deze technische reden weegt heel zwaar voor de gemeente. Let op: er zijn situaties denkbaar waarbij een andere oplossing mogelijk kan worden gevonden, zie het antwoord op vraag 6.

- We willen dat een voetganger zelf uitkijkt bij het oversteken en niet dat de voetgangers voorrang 'neemt' wat in de praktijk per definitie verkeersonveiliger is.
- In de CROW-richtlijn 'Ontwerpwijzer voetgangers' staat: Breng alleen een zebrapad aan als er sprake is van relatief hoge intensiteiten of veel (kwetsbare) overstekende voetgangers. Concreet betekent dit dat er dan veel voetgangers moeten oversteken op een weg waar meer dan 200 personenauto-equivalent (pae)/spitsuur rijden. Pae is een verrekening van normaal verkeer en vrachtverkeer. Vrachtverkeer telt als meer dan 1 pae. Volgens de laatste meting (voor de dijkverzwaring) reden er ongeveer 100 pae/spitsuur over de Walgtsestraat. Dus de oversteekbaarheid van voetgangers is groot omdat er weinig verkeer rijdt. Dit betekent dat voetgangers niet lang hoeven te wachten om over te steken. Zoals gezegd willen we gaan meten; zie ook de beantwoording van de vragen op 18 maart 2025.
- De kans op een ongeval met nadelige afloop is zeer klein want de V85-snelheid is lager dan 40 km/u. De V85 is de snelheid die door 85% van de automobilisten niet wordt overschreden. De meeste mensen houden zich aan deze snelheid waarbij we ons niet focussen op de uitzonderingen. In de verkeerskunde is dit een gangbare benadering.

Conclusie: het terugleggen van een VOP (zebrapad) in de Walgtsestraat is niet aan te raden. Simpelweg rijden daarvoor te weinig auto's, zorgt het voor schijnveiligheid, kan het tot aansprakelijkheid lijden voor de wegbeheerder omdat niet aan de CROW richtlijn wordt voldaan én zorgt het ervoor dat de naleving op locaties waar wél een VOP noodzakelijk is ook minder wordt.

Vraag

Blijft het zebrapad er alleen zolang de dijkversterking er is? Of is het de bedoeling dit te handhaven?

Antwoord

We zijn ons ervan bewust dat de Walgtsestraat momenteel, tijdens de dijkverzwaring, regelmatig veel drukker is dan het was. Dat is echter van tijdelijke aard. De verkeerstelling zal aantonen of er een noodzaak is voor een tijdelijke VOP. Er moet bij weinig voetgangers sprake zijn van meer dan 400 pae/spitsuur. Indien een VOP gedurende de uitvoering van de dijkverzwaring nodig blijkt, dan kan deze VOP tijdelijk aangelegd worden. Het is dus niet de bedoeling dat deze daarna in stand blijft als de situatie zich normaliseert als de dijk weer volledig begaanbaar is. Dan geldt hetgeen onder het onderdeel verkeerstechnische maatregelen onder het kopje "conclusie" hiervoor is verwoord.

Vraag 5

Waarom is het zebrapad weggehaald? En waarom zijn de school en inwoners niet hierbij betrokken geweest?

Antwoord

Waarom is het zebrapad weggehaald? Zie het antwoord op vraag 3.

Voor wat betreft het tweede deel van de vraag:

De school en de inwoners zijn wél betrokken geweest bij deze keuze van de gemeente. Recentelijk is de Walgtsestraat heringericht. Dit is in overleg met het dorp gedaan. Daarvoor is er een bewonersavond geweest op 6 april 2023 waar iedereen voor is uitgenodigd en waarbij veel inwoners aanwezig waren. Er is een tekening gepresenteerd waar het zebrapad Walgtsestraat niet meer op stond.

Vraag 6

Is het de wet- en regelgeving die beperkt om hier een zebrapad neer te leggen?
Bij ja, is er een andere oplossing te vinden?

Antwoord

Voor eerste deel van de vraag: zie het antwoord op vraag 3.

Voor wat betreft het tweede deel van de vraag:

Er is een mogelijkheid om het oversteken ter plaatse bij De Toevershof voor degenen die daar willen oversteken beter te ondersteunen. Dit kan gedaan worden door een wegversmalling aan te brengen zoals deze er ook voor de werkzaamheden was. Hierdoor kan er maar uit één richting 1 voertuig tegelijkertijd passeren en is er een kortere oversteekbeweging ter plaatse mogelijk. Hierbij kunnen ook voorzieningen voor ouderen en mindervaliden worden aangebracht door middel van een trottoirverlaging of opritje. Hierbij heeft het autoverkeer nog steeds voorrang, maar wordt de oversteek ter plaatse wel vergemakkelijkt.